

Aanwijzingen voor de kandidaat:

- 1 Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.
- 2 Voordat de cd wordt gestart, krijg je vijf minuten de tijd om het vragenboekje in te zien.
- 3 De vragen moet je in het vragenboekje beantwoorden.
- 4 Van de tien minuten beantwoordingstijd bij vraag 31 zijn de laatste vijf minuten bedoeld als pauze.
- 5 Antwoorden moeten met inkt zijn geschreven.

Aanwijzingen voor de surveillant:

- 1 Er zijn twee cd's. **Vijf** minuten na het begin van het examen moet worden gestart met cd 1 - track 1.
- 2 De cd moet vijf minuten worden stilgezet bij vraag 9 t/m 12, na vraag 16, bij vraag 22 t/m 26, bij vraag 32 t/m 34, na vraag 43.
- 3 De cd moet tien minuten worden stilgezet na vraag 31; daarna wordt verder gegaan met cd 2, track 1.

Dit examen bestaat uit 55 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 79 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

D. Milhaud - Le boeuf sur le toit

cd 1 track 2

Dit vragenblok gaat over het orkestwerk *Le boeuf sur le toit* (De os op het dak) uit 1920 van Darius Milhaud (1892 - 1974). In dit werk zijn diverse Zuid-Amerikaanse volksliedjes verwerkt.

Je hoort het begin twee keer.

Het werk is geschreven in een tweekwartsmaat.

Na acht maten speelt de dwarsfluit een motief. De toonhoogte van dit motief is afgedrukt.

- 2p 1 Uit welke notenwaarde bestaat dit motief?
Laat de laatste noot buiten beschouwing.

.....

Het motief is opgebouwd uit één interval.
Benoem dat interval.

.....

cd 1 track 3

Je hoort het begin nog twee keer.

Het motief van de dwarsfluit wordt door een ander instrument beantwoord.

- 1p 2 Welk instrument is dat?

.....

Dit orkestwerk staat in C-groot, maar het dwarsfluitmotief en ook het antwoord zijn op een andere toonladder gebaseerd.

- 1p 3 Geef de technische term voor dit verschijnsel.

.....

cd 1 track 4

Je hoort een fragment twee keer.

- 2p 4 Geef de technische term voor het samengaan van de partij van de hobo en van de 1e violen.

.....

Wat is de intervalafstand tussen de hobo en de 1e violen?

.....

cd 1 track 5

De vioelmelodie bestaat uit een voor- en een nazin van elk 8 maten.
De voorzin is afgedrukt.

- 1p 5 Geef met een pijl in het notenvoorbeeld aan vanaf welke noot de melodie in de nazin afwijkt.
- 1p 6 Beschrijf het harmonische verschil tussen het eind van de voorzin en het eind van de nazin van de vioelmelodie.

.....

Je hoort het fragment twee keer.

cd 1 track 6

Het volgende fragment kun je in vier blokken verdelen.

1	2	3	4
8 maten	8 maten	8 maten	7 maten

Van blok 1 is de melodie afgedrukt.

In blok 2 en 4 spelen de dwarsfluit en de klarinet een tegenmelodie.

- 1p 7 Beschrijf het verschil tussen de tegenmelodie in blok 2 en die in blok 4, gelet op de melodierichting. Ga bij je antwoord uit van blok 4.

blok 4

- 1p 8 Geef de technische term voor het belangrijkste kenmerk van de tegenmelodie van de dwarsfluit, gelet op de gebruikte intervallen.

.....

Je hoort het fragment drie keer.

cd 1 track 7

Van het volgende fragment zijn enkele partijen op de volgende pagina afgedrukt. De notatie is een halve toon hoger dan het origineel.

Na enige leestijd hoor je het fragment drie keer. Daarna heb je vijf minuten de tijd om vraag 9 t/m 12 te beantwoorden.

- 1p 9 In welke maat of welke maten komt polyritmiek voor?

.....

- 1p 10 Geef de technische term voor de motiefverwerking in de hoornpartij in de maten 5 t/m 7.

.....

Eindexamen vwo muziek 2013-I

havovwo.nl

2p 11 Welke twee instrumenten in de partituur spelen de melodie?

1

2

1p 12 In welke maat of maten spelen de contrabassen syncopen?

.....

fluit

fagot

hoorn

viool 1

contrabas

fluit

fagot

hoorn

viool 1

contrabas

cd 1 track 8

Je hoort een ander fragment drie keer.

De onderstaande dalende lijn van zestiende noten wordt met tussenpozen vier keer gespeeld. De eerste keer door de hoorn.

2p 13 Welke instrumenten spelen deze dalende lijn achtereenvolgens na de hoorn?

hoorn - - -

cd 1 track 9

Je hoort vanaf het begin een langer fragment, dat uit zeven onderdelen bestaat. De maatverdeling en de globale tempoaanduidingen zijn gegeven.

16 maten	16 maten	15 maten	16 maten	16 maten	15 maten	14 maten
allegro	moderato	moderato	allegro	moderato	allegro	allegro
A						

2p 14 Noteer met letters het vormschema. De eerste letter is gegeven. Laat accenten buiten beschouwing.
Je hoort het fragment twee keer.

cd 1 track 10

Na de beginmelodie wordt er naar het einde toegewerkt.

3p 15 Noem drie manieren waarop dat gebeurt.
Je hoort het fragment twee keer.

1

2

3

cd 1 track 11

Je hoort een fragment één keer. Daarna wordt de cd vijf minuten stilgezet.
Deze muziek komt uit de 20e eeuw.

2p 16 Noem twee kenmerken waaruit dit blijkt.

1

2

C. Monteverdi - Vespers, Magnificat

cd 1 track 12

Dit vragenblok gaat over het *Magnificat* uit de *Vespers* van Claudio Monteverdi (1567 - 1643). Het *Magnificat* is een Lofzang op Maria.

Je hoort de eerste regel van het Magnificat twee keer.
De Latijnse tekst is met vertaling afgedrukt.

Magnificat anima mea Dominum Mijn ziel looft de Heer

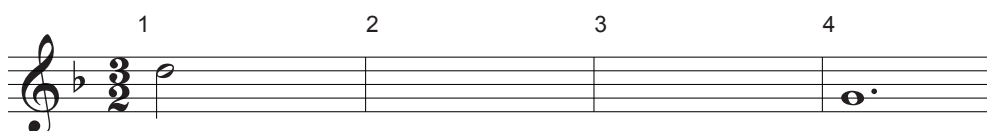
In de muziek is een duidelijke tweedeling tussen de woorden *Magnificat* en *anima mea Dominum*.

- 3p 17 Noem drie verschillen tussen het eerste en het tweede gedeelte. Ga bij je antwoord uit van het tweede gedeelte. Laat de dynamiek buiten beschouwing.

- 1
- 2
- 3

cd 1 track 13

Van het tweede gedeelte zijn de begin- en de slotnoot afgedrukt.

- 2p 18 Noteer de ontbrekende noten (toonhoogte en ritme).
- 1p 19 In welke notenwaarde speelt het begeleidende tokkelinstrument voornamelijk?

.....

Je hoort het fragment vier keer.

cd 1 track 14

Van het volgende fragment, voor drie zangstemmen, zijn de eerste acht maten afgedrukt.

Et ex - sul - ta - - - vit, et ex - sul - ta - - - vit.

Et ex - sul - ta - - - vit,

Et ex - sul - ta - - - vit.

Et ex - sul - ta - - - vit.

De altpartij is afkomstig uit het gregoriaans.

1p 20 Geef de technische term voor een dergelijke partij.

.....

1p 21 Door welke stemsoort(en) worden de andere twee solopartijen gezongen?

.....

Je hoort het fragment één keer.

cd 1 track 15

Van een instrumentaal tussenspel is de partituur op de volgende pagina afgedrukt.

Na enige leestijd hoor je het fragment drie keer. Daarna wordt de cd vijf minuten stilgezet. Beantwoord in die tijd vraag 22 t/m 26.

In de partituur ontbreekt de maatsoort.

- 1p 22 Wat is de maatsoort, ook gelet op de accenten in de uitvoering?

.....

In de slotmaat ontbreekt in partij 3 een kruis.

- 1p 23 Welk notenvoorbeeld geeft de slotmaat van partij 3 juist weer?

A

B

C

D

- 1p 24 Welke twee partijen bewegen zich hoofdzakelijk parallel aan elkaar?

.....

Het tussenspel is onder te verdelen in twee keer vier maten.

- 1p 25 Wat is de toonsoort van het eerste gedeelte?

.....

Maat 5 t/m 8 staan in g-klein.

- 1p 26 Geef de technische term voor de majeure afsluiting in maat 8.

.....

Eindexamen vwo muziek 2013-I

havovwo.nl

1

Musical score for measures 1-4. The score is written for four staves (1-4) in a key signature of one flat (B-flat major or D minor). The music is in 4/4 time. Measure 1 starts with a first ending bracket. The melody in staff 1 is: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Staff 2: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Staff 3: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Staff 4: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Measure 2: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Measure 3: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Measure 4: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter).

5

Musical score for measures 5-8. The score is written for four staves (1-4) in a key signature of one flat (B-flat major or D minor). The music is in 4/4 time. Measure 5 starts with a first ending bracket. The melody in staff 1 is: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Staff 2: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Staff 3: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Staff 4: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Measure 6: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Measure 7: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter). Measure 8: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4-A4 (beamed eighth notes), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (quarter).

cd 1 track 16

In het volgende fragment wordt de zangpartij niet alleen door het basso continuo begeleid maar ook drie keer aangevuld door blaasinstrumenten (in tweetallen).

- 2p **27** Welke blaasinstrumenten zijn dit achtereenvolgens?
Laat de continuo partij buiten beschouwing.
Je hoort het fragment twee keer.

eerst vervolgens en daarna

cd 1 track 17

In het volgende fragment spelen twee dezelfde solo-instrumenten samen. Halverwege verandert het samenspel.

- 1p **28** Op welke manier verandert het samenspel tussen beide instrumenten?
Je hoort het fragment twee keer.

eerst daarna

cd 1 track 18

Het volgende fragment heeft een majestueus karakter.

- 2p **29** Noem twee manieren waarop dit karakter verklankt wordt.
Je hoort het fragment twee keer.

1

2

cd 1 track 19

Je hoort hetzelfde fragment, gevolgd door de slotzin twee keer.

In de slotzin klinkt het woord 'Amen'.

- 2p **30** Noem twee verschillen tussen de zangstemmen in het begin en in de slotzin. Ga bij je antwoord uit van de slotzin. Laat de tekst en het ritenuto buiten beschouwing.

1

2

cd 1 track 20

Je hoort één keer een ander gedeelte uit dit Magnificat. Daarna wordt de cd 10 minuten stilgezet.

Dit werk is geschreven in het begin van de barok, en niet in de renaissance.

2p 31 Geef twee barokkenmerken in dit gedeelte.

1

2

J. Haydn - Strijkkwartet opus 33 nr.5, Finale

cd 2 track 1

Dit vragenblok gaat over het laatste deel uit een strijkkwartet van Joseph Haydn (1732 - 1809). Het is een thema met variaties.

De partituur van de eerste muzikale zin van het thema is afgedrukt. Na enige leestijd hoor je deze zin, met herhaling, twee keer. Daarna wordt de cd vijf minuten stilgezet. Beantwoord in die tijd vraag 32 t/m 34.

1

partij 1

partij 2

partij 3

partij 4

2

3

partij 1

partij 2

partij 3

partij 4

Eindexamen vwo muziek 2013-I

1p 32 Noem bij elke partij het juiste instrument.

partij 1

partij 2

partij 3

partij 4

3p 33 Benoem de akkoorden 1, 2 en 3.

akkoord 1

akkoord 2

akkoord 3

Wat is de relatie tussen akkoord 1 en akkoord 3?

.....

Deze compositie kenmerkt zich door een vrolijk, opgewekt karakter, onder andere door het gebruik van korte notenwaarden.

1p 34 Noem nog een kenmerk van het ritme van partij 1 dat bijdraagt aan dit karakter.

.....

cd 2 track 2

Partij 4 van de tweede muzikale zin is afgedrukt.

Je hoort deze zin, met herhaling, twee keer.

1p 35 Geef met één haak boven de noten aan welke twee noten **in partij 4** bij de herhaling verbonden worden door een versiering.

cd 2 track 3

Je hoort de eerste variatie met herhaling vier keer.

Het motief van partij 1 is in deze variatie wat betreft ritme gewijzigd.

- 2p 36 Noteer de eerste **volledige** maat van het ritme van partij 1.
De opmaat is gegeven.

cd 2 track 4

Het begin van de tweede variatie is afgedrukt.

A musical score for a piece in 6/8 time with a key signature of one sharp (F#). The score consists of two systems, each with four staves. The top staff is the melody, the second and third staves are the accompaniment, and the bottom staff is the bass line. The first system contains the first four measures, and the second system contains the next four measures. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests.

Je zou kunnen zeggen dat partij 1 en 2 elkaar afwisselen, gelet op hun **functie**.

1p 37 Leg dat uit.
Je hoort het fragment twee keer.

.....
.....

cd 2 track 5

Van de derde variatie zijn de eerste acht maten van **partij 4** afgedrukt.

Per acht maten verandert partij 4 van functie.

3p 38 Kruis per acht maten de juiste functie aan.
Je hoort het fragment vier keer.

maat 1 t/m 8: melodie tegenmelodie begeleiding

maat 9 t/m 16: melodie tegenmelodie begeleiding

maat 17 t/m 24: melodie tegenmelodie begeleiding

maat 25 t/m 32: melodie tegenmelodie begeleiding

cd 2 track 6

Van de vierde variatie is partij 1 afgedrukt.

In deze laatste variatie, die sneller is dan de voorgaande variatie, wordt afgeweken van de gebruikelijke zinsbouw. Je kan in deze variatie vier zinnen onderscheiden. Het begin van drie van deze zinnen is aangegeven met de letters A, B en C.

1p 39 Beschrijf een verschil tussen zin A en zin B, gelet op de structuur.

.....

.....

De slotnoot van zin C valt samen met de eerste noot van zin D.

1p 40 Omcirkel deze noot in het notenvoorbeeld.

Je hoort deze variatie drie keer.

cd 2 track 7

Je hoort dezelfde variatie nog twee keer.

1p 41 Welke twee maten in deze variatie worden geheel unisono gespeeld?

maat en maat

1p 42 Noteer de akkoordfuncties van de laatste twee akkoorden in de juiste volgorde.

..... en

cd 2 track 8

Je hoort nog één keer het begin van de compositie. Daarna wordt de cd vijf minuten stilgezet.

Deze compositie is geschreven in de tijd van de Weense Klassieken.

2p 43 Geef aan de hand van dit fragment twee kenmerken van de Weense Klassieken, gelet op de structuur.

1

2

Dante - Keep ya hands up/Deodato - Also sprach Zarathustra

cd 2 track 9

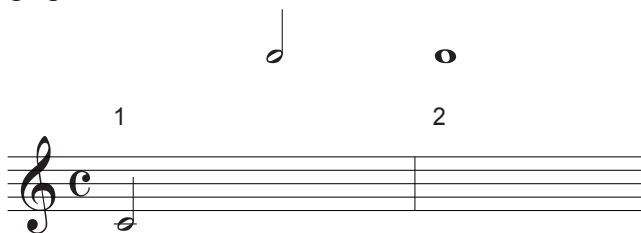
Dit vragenblok gaat over het nummer *Keep ya hands up* van Darius Dante uit 2011 en *Also sprach Zarathustra* van Deodato uit 1973. Beiden maken gebruik van het thema uit het begin van de compositie *Also sprach Zarathustra* van Richard Strauss uit 1896.

Vraag 44 en 45 gaan over het thema van Strauss.

Je hoort het thema van de compositie van Strauss twee keer.
Het thema is onvolledig afgedrukt.

1p 44 In maat 1 en 5 zetten de trompetten hetzelfde motief in. Noteer de toonhoogte van dit motief. De eerste noot en het ritme zijn gegeven.

1p 45 In maat 4 en 8 spelen de pauken een interval. Welk interval is dat?

.....

cd 2 track 10

Vraag 46 t/m 49 gaan over de versie van Deodato.

Je hoort het begin twee keer.

Na de inzet van de drums/bassdrum krijgt de muziek meer structuur. Vóór de inzet is er geen duidelijke structuur. Dit komt door het ontbreken van één van onderstaande aspecten.

- 1p 46 Welk aspect is dat?
- A grondtoon
 - B maatsoort
 - C motiefherhaling
 - D ritme
 - E toonhoogte

cd 2 track 11

Je hoort een gitaarsolo drie keer.

In deze solo komen onder andere de volgende onderdelen voor:

- a akkoorden, ritmisch geaccentueerd
- b motiefherhaling
- c sequensen
- d tweestemmige 'glissando's'

- 2p 47 In welke volgorde komen deze onderdelen achtereenvolgens voor?

..... - - -

cd 2 track 12

Je hoort een fragment drie keer.

Deze muziek komt uit de jaren '70, de hoogtijdagen van de symfonische rock. Hoewel dit geen symfonische rock is, heeft het wel kenmerken daarvan.

- 2p 48 Noem één kenmerk.

.....

De partij van de elektrische piano heeft vooral kenmerken van jazzmuziek.

Noem een kenmerk van jazz in dit fragment.

.....

cd 2 track 13

Je hoort een fragment uit de versie van Darius Dante, daarna een overeenkomstig fragment uit de versie van Deodato, en dit twee keer.

- 2p 49 Noem twee verschillen, gelet op het slagwerk.
Ga bij je antwoord uit van het tweede fragment.

1

2

cd 2 track 14

Vraag 50 t/m 55 gaan over de versie van Darius Dante.

Je hoort het begin drie keer.

De blazers spelen het thema van Strauss. Daarnaast klinken slagwerk en een toetsinstrument.

- 1p 50 Geef voor elke bewering aan of deze juist of onjuist is.

	juist	onjuist
1 Het toetsinstrument zet in maat 1 t/m 4 steeds voor de eerste tel in.		
2 In maat 5 en 6 speelt het toetsinstrument dissonanten.		

cd 2 track 15

Je hoort twee overeenkomstige fragmenten, en dit twee keer.

- 1p 51 Welk instrument speelt in het tweede fragment een nieuw begeleidingsmotief?

.....

cd 2 track 16

Hieronder zijn de vier regels van het thema van Strauss (onvolledig) afgedrukt.

1

2

3

4

- 1p 52 Het muziekfragment is gebaseerd op het afgedrukte thema.
Welke regel van het thema van Strauss wordt **niet** gebruikt?
Je hoort het fragment drie keer.
- A regel 1
 - B regel 2
 - C regel 3
 - D regel 4

cd 2 track 17

Je hoort het eind van een refrein, gevolgd door een gedeelte van de bridge, en dit twee keer.

De tekst is afgedrukt.

refrein

Feel like ev'ry day is a Friday
So put your worries on the way
Remember what they say
Keep ya hands up in the air
Today you just don't care
(Oh you just, you just, you just don't care)

bridge

(Oh hey hey) You gotta feel the groove
think it in your mind and let your body move
well come on
no matter what they say
let nobody put your smiling face away
You gotta keep those hands up

In de bridge speelt de bas kortere notenwaarden.

1p 53 Noem nog een verschil tussen refrein en bridge, gelet op de baspartij.

.....

cd 2 track 18

Je hoort twee keer een fragment uit het slot.

1p 54 Welk notenvoorbeeld geeft het ritme van de blazers het best weer?

A **C** **:**

B **C** **:**

C **C** **:**

D **C** **:**

cd 2 track 19

Je hoort nog een fragment uit de versie van Darius Dante één keer.

Deze versie heeft kenmerken van een bepaalde muziekstijl.

1p 55 Tot welke stijl wordt deze versie gerekend?

- A dance
- B funk
- C hiphop
- D reggae